

BiBliodniówka

BIBLIOTEKA POLITECHNIKI KRAKOWSKIEJ

08/05/2017

Nr 11

Biblioteka.

+ wiście!

Oczywista oczywistość

„Chcemy, by Biblioteka postrzegana była przez ludzi jako instytucja na trwale wpisana w pejzaż kulturowy, hasło „Biblioteka. Oczywiście!” ma wzmocnić ten przekaz.”
[Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich]

W Krakowie znaczenie bibliotek w kulturze, edukacji, relacjach społecznych... to oczywista oczywistość. O takich oczywistościach będzie ten krótki tekst.

„The only thing that you absolutely have to know, is the location of the library.” [„Jedyne co musisz wiedzieć, to gdzie jest biblioteka”]. Autorem tych słów, prostych i jakże oczywistych, jest Albert Einstein, ale zapewne wiele osób mogłoby się pod nimi podpisać. Na pewno wiele osób w Krakowie ma przekonanie o bezdyskusyjności tego stwierdzenia. Dlaczego? Bo ludzie, którzy tu mieszkają, pracują, studiują, tworzą... i czytają, sprawili, że od 2013 r. Kraków należy do grona Miast Literatury UNESCO. Wpływ na to mają m.in. działające tu instytucje literackie, organizowane festiwale literackie, przyznawane stypendia i nagrody, krakowski rynek książki (wydawnictwa, księgarnie, targi, antykwariaty...) i oczywiście biblioteki – ich zbiory i użytkownicy.

Przy okazji bibliotecznych oczywistości pragnę przywołać kolejną wybitną postać. Shiyali Ramamrita Ranganathan – to matematyk i bibliotekarz z Indii zasłużony w dziedzinie bibliotekarstwa. W wydanej w 1931 r. książce „Reference Service” Ranganathan sformułował prawa określające zadania bibliotekarzy i funkcjonowanie bibliotek. Tych kilka prostych wskazań nie straciło na aktualności. Należy jednak traktować tu książkę jako szeroko pojęte źródło informacji.

Aby skupić się na krakowskim gruncie, nawiążę do piątego prawa i poinformuję o tegorocznej zmianie w bibliotekach publicznych.

Od stycznia 2017 r. działa nowa instytucja – Biblioteka Kraków, która powstała z połączenia czterech bibliotek dzielnicowych. Zachęcam do poznania nowego wirtualnego oblicza Biblioteki Kraków, do przyjrzenia się bogatej ofercie, usługom i zbiorom bibliotek miejskich. W szczególności do korzystania z portalu KrakowCzyta.pl, ze wspólnego katalogu bibliotecznego krakowskich bibliotek i włączenia się do społeczności czytelników. Jeśli „oczywista oczywistość” kogoś irytuje, to dołożę jeszcze: masło maślane, cofać się do tyłu, piekielne piekło, najprawdziwsza prawda, geneza i źródło...

Wypełnię edukacyjne zadanie stojące przed bibliotekarzem. Wymienione konstrukcje językowe stanowią przykłady pleonazmów i tautologii. To ciekawe zjawisko językowe leksykalne i jeszcze dodatkowo, to fakt autentyczny, zabawa zajmująca, ekscytująca i frapująca.

Pięć praw Ranganathana:

1. Książki są po to, by z nich korzystać.
2. Dla każdego czytelnika odpowiednia dla niego książka.
3. Każda książka ma swojego czytelnika.
4. Oszczędzaj czas czytelnika.
5. Biblioteka jest żywym, rozwijającym się organizmem.

Aneta Kowalska

Internetowe miejsca, które warto znać:

Portal Miasto Literatury: miastoliteratury.pl

Biblioteka Kraków: www.biblioteka.krakow.pl

Kraków Czyta: krakowczyta.pl

WIELKA OBNIŻKA

Zwracając książkę do wypożyczalni w dniach: od 8 do 15 maja zapłacisz tylko 50% - należności za jej przetrzymanie.

Zagadkowe budynki bibliotek

Zagadka.

Kasyno oficerskie, stacja kolejowa, dworzec, kino, supermarket, zabytkowa kamienica, dworek, synagoga, kościół - co może łączyć te budynki, co mają wspólnego ze sobą? Otóż niespodzianka, we wszystkich tych miejscach mieszczą się BIBLIOTEKI.

Przez wiele lat funkcje, jakie spełniały te miejsca były zdefiniowane i określone, wydawało się na zawsze. Jednak przeobrażenia jakie zachodzą w naszym świecie i otoczeniu, zmieniające się wymagania, jakie stawiają przed nami użytkownicy, spowodowały, że zaczęto szukać nowych rozwiązań. Adaptacje i rewitalizacje tych budynków dokonane przez architektów dotyczyły nie tylko zewnętrznych ścian, ale i ich wnętrza.

Oto kilka przykładów na udane połączenie biblioteki z architekturą. Najbardziej znana stacja to Stacja Kultura, biblioteka, na dworcu kolejowym w Rumi.

W 2016 r. została uznana za najpiękniejszą na świecie wygrywając międzynarodowy konkurs Library Interior Design Awards w kategorii Single Space Design dla najlepiej zaprojektowanych wnętrz bibliotecznych. Nie będzie to jedyna adaptacja stacji kolejowych i dworców. Szykują się dalsze np. w Skawinie. W Mikołowie na potrzeby Miejskiej Biblioteki Publicznej zaadaptowano budynek kina. Powstała tam scena kameralna i kino studyjne.

IBUK Libra – praca z książką w chmurze

www.biblos.pk.edu.pl/zbiory/e-zasoby/lista-e-zasobow

Biblioteka PK poleca studentom wirtualną czytelnię i wypożyczalnię książek na platformie IBUK Libra. Platforma powstała w 2007 r. z inicjatywy Wydawnictwa Naukowego PWN. Aktualnie na platformie udostępnianych jest blisko 27 tys. publikacji wiodących polskich wydawnictw naukowych, z czego 1100 subskrybuje Biblioteka PK (dostęp do pełnych wersji publikacji). Są to książki i czasopisma online o charakterze specjalistycznym, naukowym, popularnonaukowym, także beletrystycznym. Studenci mogą czytać książki na platformie bez ograniczeń ze wszystkich komputerów sieci uczelnianej oraz z własnych komputerów i urządzeń mobilnych po zalogowaniu do serwisu Biblioteki PK. Publikacje platformy IBUK udostępniane są wyłącznie w chmurze, bez możliwości pobierania ich na własny komputer. Zarejestrowanie indywidualnego konta na platformie pozwala studentom na korzystanie z tzw. wirtualnej

W Piotrkowie Trybunalskim Miejska Biblioteka znajduje się w dawnej synagodze. Nie można pominąć Biblioteki Politechniki Krakowskiej. Budynek powstał w 1905 r. jako kasyno oficerskie. Jest siedzibą biblioteki od 1948 r. Równie zaskakującą lokalizacją biblioteki jest były supermarket. Największa jednopoziomowa biblioteka powstała w Teksasie, w miejscowości McAllen.

Współczesna Biblioteka oferuje nie tylko możliwość korzystania z księgozbioru. Można w niej obejrzeć film, wysłuchać koncertu, napić się kawy, kupić bilet kolejowy lub zetknąć się z ciekawą architekturą.

Bibliografia

1. Janczykowski J.: Koszary Arcyksięcia Rudolfa: Kraków 1996
2. Atlas Twierdzy Kraków: tom 6

Małgorzata Sobala

PODARUJ KSIĄŻKĘ!

Zapraszamy do wzięcia udziału w organizowanej przez pracowników BPK akcji **PODARUJ KSIĄŻKĘ**, która ma na celu zbiórkę i przekazanie książek dla dzieci i ich opiekunów przebywających na oddziałach dziecięcych Szpitala im. Stefana Żeromskiego w Krakowie. Wierzimy, że zebrane zbiory umilą czas małym pacjentom i ich rodzicom oraz pomogą w szybszym powrocie do zdrowia.

Zbiórka książek odbędzie się **9 maja** w godz. 10.00 - 12.00 podczas pikniku organizowanego z okazji Tygodnia Biblioteki PK. Zebrany księgozbiór zostanie przekazany jako prywatny dar od pracowników i studentów PK.

półki myIBUK. Student ma możliwość przechowywania na swojej indywidualnej wirtualnej półce książek i czasopism, które aktualnie wykorzystuje do nauki, bądź opracowania referatu, projektu. O tym, jak długo przechowywana będzie książka na półce decyduje student. Oprócz możliwości **przechowywania niezbędnych** do studiowania książek na półce myIBUK, student ma do dyspozycji narzędzia umożliwiające zaawansowaną pracę z książkami. Może tworzyć bezpośrednio do nich notatki, zaznaczać i tagować fragmenty książek, kopiować je wraz z wygenerowaną bibliografią (w RefWorks, BibTex, EndNote), przeszukiwać treści, czy też w trakcie lektury sprawdzać nowe/trudne pojęcia i słowa (również obcojęzyczne w bazie wiedzy PWN (słowniki /encyklopedie), wreszcie może udostępnić link do wybranego tekstu na FB/Twitterze, bądź przesłać go na dowolny adres email.

Marta Stąporek

Rola czytania

"Kto czyta, żyje wielokrotnie. Kto zaś z książkami obcować nie chce - na jeden żywot jest skazany."

Józef Czechowicz

Wydawać by się mogło, że w erze informacji czytanie i pisanie - przynajmniej w krajach rozwiniętych to umiejętności tak podstawowe, jak chociażby oddychanie. Tymczasem World Literacy Foundation, międzynarodowa organizacja walcząca z analfabetyzmem, bije na alarm. Okazuje się, że dzisiejszy świat funkcjonalnymi analfabetami stoi, czego dowodzą zatrważające statystyki. Badania pokazują, że problemy z czytaniem ma 14,4 proc. Niemców, 21,8 proc. Brytyjczyków oraz aż 47% Włochów. Sytuacja w Polsce nie wygląda tak tragicznie.

Analfabeci funkcjonalni bardzo często odbierają formalne wykształcenie, znają alfabet i prawa rządzące językiem. Bywa nawet, że są niezwykle elokwentni w mowie, jednak zwyczajnie nie potrafią wykorzystywać swojej wiedzy i umiejętności. Mają problemy z czytaniem ze zrozumieniem, wykonywaniem prostych obliczeń, czy "skleceniem" z sensem kilku zdań w formie pisemnej, przez co chociaż analfabetami w czystej formie tego słowa - nie są, to jednak w praktyce słowo pisane ich paraliżuje. A przecież bez tego funkcjonowanie w dzisiejszym świecie jest niemal niemożliwe.

Jak sprawa wygląda na naszym gruncie? Na łamach "RMF 24" czytamy: "Z badań prof. Zbigniewa Kwiecińskiego z Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu wynika, że w Polsce 20 proc. 20-latków nie rozumie ulotek dołączanych do lekarstw czy treści telewizyjnych informacji". Pytanie więc, czy postęp robi z nas analfabetów? [1]

E-booki kontra książki

Dla osób, które urodziły się w latach 90-tych i dorastały wraz z kulturą cyfrową, życie bez Internetu może wydawać się nieco egzotyczne. Dzisiaj już nie dziwią kolejki po nowego iPhone'a. Ale tłum pod księgarnią? Sama idea może się dziś wydawać lekko abstrakcyjna. Gdy jednak w 1969 r. wydano w Polsce po raz pierwszy „Ulissesa” Jamesa Joyce'a, warszawska księgarnia PIW znalazła się w stanie obłędu, co zresztą utrwaliła ówczesna kronika filmowa. W szarej rzeczywistości PRL-u masowo polowano na światową beletrystykę.

Idea elektronicznej książki (e-booka) narodziła się na początku lat 70-tych w USA. Początkowo e-booki miały zastąpić mikrofilmy oraz ułatwić czytelnikom dostęp do największych dzieł światowej literatury w ramach Projektu Gutenberg. Popularyzacja komputerów sprawiła, że dekadę później zaczęto dostrzegać ich komercyjny potencjał.

W 1987 r. powieść hipertekstowa „Afternoon” Michaela Joyce'a przeszła do historii jako pierwszy utwór napisany na komputerze i wydany na dyskietkach. Na początku lat 90-tych e-czytanie zaczęło zyskiwać popularność, gdy modemy w komputerach i pierwsze strony www ułatwiły dystrybucję cyfrowych treści. Bez tej komputerowej rewolucji dziś nie byłoby smartfonów oraz czytników e-booków.

W 2004 r., dzięki postępowi w rozwoju tzw. papieru elektronicznego, narodził się pierwszy czytnik e-booków. Był niewiele większy od książki, przenośny i miał dostosowany do czytania 6-calowy wyświetlacz o bardzo niskim poborze energii. Stworzone przez firmę Sony urządzenie radziło sobie z e-bookami, ale nie oferowało dostępu do Internetu.

W 2007 r. koncern Amazon wypuścił na amerykański rynek czytnik Kindle. Oferował on dostęp do sieci i umożliwiał zakup cyfrowych książek z poziomu urządzenia.

Czytanie jest dziś ważniejsze niż kiedykolwiek w przeszłości. We współczesnym świecie rośnie popyt na ludzi wykształconych. Lawinowo przyrasta ilość informacji. Rozwój wiedzy i zmiany na rynku pracy następują coraz szybciej. Ludzie, którzy nie czytają, mogą nie nadążyć za tymi zmianami i zostaną zepchnięci na margines współczesnego życia.

Czy powrót do czytania książek jest możliwy?

Wielu ludzi choć umie czytać - nie czyta. Dlaczego? Ponieważ nawyk czytania i miłości do książek wynosi się z dzieciństwa. Jeśli chcemy, aby sztuka czytania nie zanikła musimy zachęcać dzieci do czytania już od najmłodszych lat. Jeśli dziecko nie zetknie się z książką, nigdy nie będzie odczuwało jej braku.

Spadek czytelnictwa w ostatnich latach socjologowie tłumaczą tym, że obecnie wizja postępu kojarzy się nam z technologią, a nie z dostępem do papierowej książki. Wiedza stała się więc towarem cyfrowym, a książki w tej nowej rzeczywistości mają formę e-booków dostępnych za pośrednictwem internetowej chmury [2].

Nowoczesna cywilizacja pęka od nadmiaru wiedzy, której człowiek nie jest w stanie przyswoić, zapamiętać, zrozumieć i wykorzystać. Dzisiaj nikt nie potrafi przewidzieć, czy elektronika, którą cechuje zmienność, całkowicie umożliwi dostęp do poszukiwanych tekstów i wyeliminuje tradycyjną książkę. Człowieku ery technicyzacji – weź książkę do ręki i poczytaj!

[1] <http://facet.wp.pl/w-ktorym-kraju-zyje-najwiecej-analfabetow-6002890987090561a>

[2] <http://www.conowego.pl/aktualnosci/od-papieru-do-cyfrowej-ksiazki-od-dawnych-i-nowych-sposobach-czytania-18714>

Drodzy Czytelnicy!

Już po raz 11, z okazji Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek, wydajemy dla Was Bibliodniówkę.

W tym roku pod hasłem „Biblioteka. Oczywiście!”

Nasi Bibliotekarze oczywiście! czytają.

„Biblioteka. Oczywiście!” nie tylko w pracy.

„Biblioteka. Oczywiście!” także w domu.

Czytamy bez ograniczeń, kolekcjonujemy nieograniczone zbiory w naszych ograniczonych m².

Anna Jakubiec

Czyta dużo i niemal wszystko, ale jej miłością są kryminały. Co roku zaszczyca swoją osobą Krakowskie Targi Książki.

Agnieszka Kulczycka

Czyta dużo, a im grubsza książka, tym większe wypieki na twarzy gdy wychodzi z księgarni. Najbardziej lubi horrory, przez co czasem ma problemy ze snem. Jej ulubionym autorem jest Stephen King. Od kilku lat kolekcjonuje jego książki i nareszcie może wykrzyknąć „Jeeeeest! Mam wszystkie jego pozycje!”

Urszula Matoga

Zbiera książki muzyczne. Żyje muzyką. Jest największą fanką U2 ever. Każdy dodatkowy grosz przeznaczą na trasy koncertowe.

Agnieszka Bogusz

Coś dla strachu, coś dla zapomnienia o dniu codziennym i coś dla ducha. Nasza koleżanka Agnieszka czyta dużo książek o tematyce „duchowej”, ale „cicha woda brzęgi rwie” ;)

Małgorzata Sobala

Małgorzata na niewygodne pytania odpowiada „To jest pytanie z gatunku science fiction” i z tego gatunku właśnie najwięcej książek posiada w swojej kolekcji.

Nasza "Cyfrowa"

Na skanowanie gotowa!

Nowy projekt unijny w realizacji
cała BPK w mobilizacji

Skanowanie ruszyło i trwać będzie

Byś zbiory on-line mógł czytać wszędzie!

Agnieszka Kulczycka

Europejskie Dziedzictwo Techniczne

- upowszechnianie historycznych i współczesnych publikacji z zakresu nauk technicznych
w innowacyjnym środowisku informatycznym

Politechnika Krakowska w latach 2016-2019 będzie realizowała projekt *Europejskie Dziedzictwo Techniczne – upowszechnianie historycznych i współczesnych publikacji z zakresu nauk technicznych w innowacyjnym środowisku informatycznym*. Dofinansowanie otrzymano z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Poddziałanie 2.3.1 „Cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki”. W ramach projektu udostępnione zostaną najstarsze wydania wyodrębnione z historycznych zbiorów Biblioteki Politechniki Krakowskiej oraz kolekcja czasopism z XIX i XX w. pochodząca ze zbiorów Akademii Górniczo-Hutniczej. Przy wyborze zbiorów do udostępnienia kierowano się ich unikatowością

oraz brakiem cyfrowej wersji w otwartym dostępie. Celem projektu jest cyfrowe udostępnianie historycznych i współczesnych publikacji z zakresu nauk technicznych, w sposób otwarty, nieodpłatny i przy jak najmniejszych barierach do ich ponownego wykorzystania. Projekt skierowany jest do polskiej i międzynarodowej społeczności akademickiej, instytutów naukowo-badawczych, specjalistów oraz globalnej społeczności wirtualnej. Efektem realizowanego projektu będzie wzbogacenie nauki i upowszechnianie wiedzy z zakresu rozwoju nauk technicznych, przyrodniczych, architektury, sztuki, historii i kulturoznawstwa. Realizacja projektu umożliwi dostęp do unikatowych zbiorów bibliotecznych, obejmujących ponad 6000 woluminów książek i czasopism.

Krystyna Wiatr